

YHDI

3 / 2022

STYYS

TIED

OTE

PÄÄKIRJOITUS

Invalidiliiton uutta strategiaa aletaan elää todeksi. Tavoitteet ovat selkeitä. Haluamme olla vetovoimainen yhteisö jäsenille ja muille vammaisille henkilöille, heidän läheisilleen sekä monille muille toiminnastamme kiinnostuneille. Haluamme, että meidän puoleemme käännytään, kun tarvitaan tietoa vammaisten henkilöiden elämään vaikuttavista asioista. Haluamme olla edelleen myös vahva suunnannäyttävä ja vaikuttaja, jotta vammaisten henkilöiden sujuva arki ja täysipainoinen elämä mahdollistuu.

Tavoitteet ovat isoja. Niiden toteuttamiseksi liiton on tulevana vuosina kehitettävä palvelujaan ja uusia tapoja toimia. On huolehdittava osaamisesta ja jäsenistön osallisuudesta toimintaan.

Jäsenyhdistyksillä on strategian toteutumisessa oma tärkeä roolinsa. Invalidiliitto-yhteisön merkitys ja vetovoima rakentuvat myös yhdistysten toiminnasta ja viireestä. Vetovoimaisuudelle ei ole yhtä reseptiä, mutta ainesluettelossa lienee ainakin ihmisten välinen kunnioitus, syrjimättömyys, jaettu tieto, avoin vuoropuhelu ja tilan antaminen. Kaikki nämä tuottavat mukaan kuulumisen tunnetta.

Toiminnan veto- ja pitovoima on keskeinen tulevaisuustekijä ajassa, jossa kansalaisten osallistumisen muodot muuttuvat, yhdistyksiin sitoutuminen höltyy ja väki ikääntyy. Tarvitaan uusia toimintamuotoja ja -tapoja. On viisautta pyrkiä tunnistamaan kehityskohteita ja tarttua toimeen, jotta voimavarat riittäisivät tulevinakin vuosina ja yhdistyksen toiminta kohdentuisi vammaisten henkilöiden kannalta keskeisiin asioihin. Iso, pohdinnan arvoinen asia tällä strategiakaudella on yhdistyskentän alueellisen rakenteen kehittäminen.

Strategiassamme tieto on valttia. Tuotamme ja jaamme asiantuntija- ja kokemustietoa. Molempia löytyy jäsenistöltä. Tieto on myös keskeinen perusta vaikuttamistoiminnalle. Uudessa hyvinvointialueiden Suomessa on kyettävä vaikuttamaan kattavasti kautta maan.

Yhdistykset voivat osaltaan olla tietolähde ja vaikuttaja oman toiminta-alueensa viranomaisten ja päättäjien suuntaan. Jatkamme siis vaikuttamistoimintaamme liiton henkilöstön ja vapaaehtoisten vaikuttaja-aktiivien yhteistyönä.

Miten parhaiten onnistuisimme kaikessa tässä? Yksi avain on suunnitelmallisuus. Strategia eletään todeksi vähän niin kuin elefantti syödään, eli pala kerrallaan, vaiheistaen ja suunnitellen. Toinen avain on digitaalisuus. Se ei ole kylmä asia, vaan väline ihmisten väliseen yhteydenpitoon, kohtaamiseen ja kokemusten vaihtamiseen. Se auttaa meitä myös tiedon keräämisessä ja jakamisessa, kokoustamisessa ja monenlaisessa asioinnissa.

Yhdistystoiminnassa digitaalisuus täydentää perinteisiä kasvokkaisia tapaamisia ja vahvistaa osaltaan toiminnan vetovoimaa. Monille, iästä riippumatta, se on luonteva keino osallistua ja toimia osana yhteisöä. Ei toki kaikille. Digitaalisten riittävyys aiheuttaa ymmärrettävästi huolta. Sähköistä yhteydenpitoa, asiointia ja välineitä voi onneksi oppia ja apua alkaa olla tarjolla kautta maan.

Sähköistä maailmaa edustaa myös uusi Kilta-jäsenrekisteri, joka tulee käyttöön lokakuussa. Toivomme, että rekisterin uudet toiminnot vastaavat niin yhdistysten kuin jäsenistön tarpeisiin. Rekisteriin kannattaa perehtyä ja ottaa siitä kaikki hyöty irti. Pidetään kuitenkin kehittämissilmälasit nenällä keikkumassa. Hyväkin toimintaa kannattaa aina kehittää, ja pienilläkin onnistumisilla on taipumus antaa intoa ja siivittää kulkua kohti tulevaa.

Energiaa syksyyn!

Terhi Jussila
järjestöjohtaja

Yhdistystiedote ilmestyy neljä kertaa vuonna 2022. Lehden toimittaa Invalidiliiton järjestötoiminta sekä viestintä.

Vastaava toimittaja Sinikka Rantala

Taitto Johanna Paulin

INVALIDILIITTO ry

Mannerheimintie 107, 00280 Helsinki

etunimi.sukunimi@invalidiliitto.fi

Järjestötoiminta

Järjestöjohtaja Terhi Jussila, 044 765 0522

Jäsenrekisterinhoitaja Nina Kettunen, 044 765 0667

Toimistosihteerit Tarja Lukjanov, 044 765 0668

Vastaava järjestöasiiantuntija Mirva Kiiveri, 044 765 0658

Järjestöasiiantuntijat

Tiina Ihalainen, 044 765 0506

Milla Ilonen, 044 491 5695

Hanna Lahti 044 765 0535

Sanna Leppäjoki-Tiistola, 044 765 0579

Liisa Pitzén, 044 765 0592

Aapo Rantanen, 044 465 0585

Mika Saastamoinen, 044 765 1375

Koulutussuunnittelija Auli Tynkkynen, 040 778 8690

Nuorisotyön suunnittelija (Seitti) Kalle Jokinen, 040 738 8089

Harvinaiset-yksikön suunnittelijat

Jenni Kuusela, 044 765 0410

Tanja Lehtimäki, 040 728 1737

Kuntoutusasiiantuntija Hannu Kapanen, 044 465 0555

Avustajakoira-asiiantuntija Paula Müller, 044 765 1359

Suunnittelija Ulla Leivo-Lahti, 044 7650 678

vs vastaava esteettömyysasiiantuntija Johanna Hätönen, 044 785 0521

Esteettömyysasiiantuntijat

Ari Kurppa, 044 765 0695

Susanna Korkeakangas 044 7650 666

Jaana Solasvuo 044 3650 560

Kehitysvastaava (projektit ja neuvonta) Tuija Mäkelä, 040 745 5913

Sosiaalineuvoja Kirsi Kosonen, 0400 623 520

Lakimies Petteri Pitkänen, 044 765 0437

Yhteiskuntasuhteet

Yhteiskuntasuhdejohtaja Laura Andersson, 040 751 7225

Lakimiehet

Elina Nieminen 044 765 0663

Henrik Gustafsson, 044 765 0693

Asiantuntija, työllisyys ja koulutus Anne Mäki, 044 765 1364

Asiantuntija, sosiaali- ja terveyspolitiikka, Ylva Krokfors, 044 4650 525

Asiantuntija, sosiaali- ja terveyspolitiikka, Riitta Saksanen, 044 7650 498

Asiantuntija, työelämä ja yrittäjyys Sinikka Winqvist, 044 765 0633

Kansainvälisten asioiden koordinaattori Laura Poussa, 044 765 0662

Viestintä

Viestintäjohtaja Sinikka Rantala, 040 715 2235

Viestintäasiiantuntijat

Kirsi Tervämäki, 040 564 8402

Katja Kuusenmäki, 050 438 3045

Graafinen suunnittelija Johanna Paulin, 044 765 0661

Viestintä- ja media-assistentti Riitta Lehto, 044 765 0659

IT-lehden järjestöuutiset 040 513 1925

maanantaisin klo 18-20

TÄSSÄ NUMEROSSA

Pääkirjoitus	2
Ajankohtaista	4
Vammaisliikunnan Tuki ry:n hakuaika päättyy	5
Muutoksia yhdistyslakiin	6
Kansainvälinen vammaisten päivä -kampanja	6
Invalidiliitto ei jatkossa valvo jäsenyyksiä eri paikallisyhdistyksissä	6
Invalidiliiton uusi strategia	7
Invalidiliiton kehittämiskohteet ja painopistealueet 2023	8
Strategia suunnannäyttäjänä myös yhdistyksille	10
Tulevaisuuskyselyllä selvitetiin yhdistysten mielteitä lähitulevaisuudesta.....	11
Jälleen yhdessä -materiaali nyt liiton verkkosivuilla ...	12
Mitä kuuluu?	13
Invalidiliiton neuvonta auttaa	14
Uusiutumisen vaatii rohkeutta kokeilla	16
Ohjeita ja malli yhdistyksen toimintasuunnitelman laatimiseen	17
Yhdistyksen toimintasuunnitelma	18
Eduskuntavaalit lähestyvät	20
Syksyn koulutukset	22
Yhdistysviestijä-koulutuksesta sai oppia viestintään ...	25
Suomen Paralympiakomitea	26

 Invalidiliiton
NEUVONTAPALVELU

 ti & to 13–17 p. 0200 1234

 neuvot@invalidiliitto.fi

 www.invalidiliitto.fi/neuvonta

Jäsenrekisteri uudistuu

Jäsenrekisteri vaihtuu uuteen Kehätiedon Kiltaan. Uusi rekisteri otetaan käyttöön lokakuussa.

Rekisteri tuo mukanaan uusia kehittyneitä toimintoja ja ominaisuuksia. Laskutukseen otetaan käyttöön paperisen laskun rinnalle sähköpostilaskut, E-laskut ja verkkolaskut. Yhdistykset voivat jatkossa hyödyntää rekisterin tapahtumakalenteriominaisuutta omissa tapahtumissaan.

Jäsenille tulee käyttöön asiointipalvelu. Asiointipalveluun kirjautumalla jäsenet pääsevät näkemään omat jäsentietonsa, koulutukset ja kurssit, jäsenlaskut ja jäsenkortit. Omia yhteystietoja voi päivittää palvelussa. Palvelun kautta jäsenille voidaan tiedottaa ajankohtaiset yhdistyksen ja liiton ilmoitukset ja tapahtumat.

Yhdistyksen Kilta-käyttäjille järjestetään kaksi samansisältöistä koulutusta 13.9. ja 27.9.

Ilmoittautumiset liiton sivuilta <https://www.invalidiliitto.fi/tapahtumat/ota-haltuun-uusi-kiilta-jasenrekisteri> Tarvittaessa koulutusta järjestetään myöhemmin yhdistyskäyttäjille.

Kiltan käyttäjätunnukset käyttöön

Yhdistyksellä on mahdollisuus ottaa maksuttomat Kiltan käyttäjätunnukset käyttöön (2 kpl/yhdistys). Tunnuksia varten yhdistyksen tulee lähettää pöytäkirjanote, jossa on nimetty yhdistyksen Kilta-käyttäjät. Käyttäjät täyttävät Kilta-jäsenrekisterin käyttäjäsopimukset, joista toinen jää yhdistykseen ja toinen lähetetään liittoon yhdessä pöytäkirjan otteen kanssa. Lisätietoa jäsenasiat@invalidiliitto.fi tai p. 044 765 0667.

Jäsenkortit uusille jäsenille

Jäsenkortit lähetetään uusille jäsenille syyskuun aikana.

Jouluavustus

Tänä vuonna myönnämme jouluavustuksena 60 euron arvoisia ruokalajakortteja. Toivomme, että tiukassa taloudellisessa tilanteessa ruoka-apu auttaa tällä tavoin parhaiten juuri heitä, jotka apua eniten tarvitsevat. Verottajan tarkentuneen ohjeen myötä sosiaalisiin perustein annettu ruokalajakortti ei ole tuloverotukseen vaikuttava etuus. Myönnämme yhdistyksien jäsenille jouluavustuksena enintään kaksi lahjakorttia / yhdistys.

Avustusta haetaan sosiaalisiin ja taloudellisiin perusteisiin ja sitä ei myönnetä samalle henkilölle peräkkäisinä vuosina ilman perusteltua syytä.

Avustuksen hakeminen

Yhdistysten yhteyshenkilöille lähetetään syyskuussa Webropol-linkki sähköpostilla, jonka kautta avustusten saajat tulee ilmoittaa viimeistään 31.10. mennessä. Yhdistysten esitykset avustusten saajista on mahdollista lähettää myös postitse vapaamuotoisella hakemuksella osoitteeseen Invalidiliitto ry, Järjestötoiminta/Nina Kettunen, Mannerheimintie 107, 00280 Helsinki.

Tänä vuonna yhdistysten jäsenet voivat hakea ruokalajakorttia myös itse. IT-lehdessä (7/22) julkaistaan ilmoitus, jossa jäsenille tarjotaan mahdollisuus hakea ruokalajakorttia suoraan Invalidiliitosta marraskuusta 2022 alkaen.

Muutoksia yhdistyslakiin

Eduskunta on hyväksynyt muutoksia yhdistyslakiin. Etäosallistuminen on nyt sallittu yhdistyksen kokoukseen hallituksen päätöksellä, ellei sitä säännöissä ole kielletty (aiemmin etäkokous oli mahdollinen ainoastaan silloin, jos siitä oli maininta säännöissä). Kokouksella tulee kuitenkin olla fyysinen kokouspaikka eli kyse on niin sanotusta hybridikokouksesta.

Uudistuksen myötä yhdistyslakiin tuli lisäksi kokonaan uusi kokousmuoto eli täysin etänä pidettävät kokouk-

set. Täysin etänä pidettävät kokoukset edellyttävät, että kokoustavasta on säädetty yhdistyksen säännöissä. Myös sitovaa ilmoittautumista voidaan edellyttää kokoukseen, mikäli siitä on säädetty yhdistyksen säännöissä.

Muut yhdistyslain uudistuksen liittyvät asiat siirtyvät myöhemmin syksyllä päätettäväksi. Voit lukea tarkemmin yhdistyslain uudistuksesta IT-lehden numerosta 4.

Kansainvälinen vammaisten päivä -kampanja 3.12.

Kansainvälisenä vammaisten päivänä 3. joulukuuta Invalidiliitto ja sen jäsenyhdistykset tuovat esiin paikallista ja alueellista vaikuttamistoimintaa. Mitä keinoja vammaisella henkilöllä on vaikuttaa omaan elämäänsä ja yhteiskuntaan? Miten vaikutetaan hyvinvointialueiden vammaisneuvostoissa ja muualla? Mitä kaikkea Invalidiliiton jäsenyhdistyksissä on saatu aikaan? Kampanjan ytimessä on Invalidiliiton hallitusohjelmataavoite, jolla parannetaan vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia itsenäiseen elämään.

Tarkempaa tietoa kampanjasta tulee yhdistykseen syksyn aikana.

Lisätietoa: Kirsi Tervämäki, viestintäasiantuntija, kirsi.tervamaki@invalidiliitto.fi

Invalidiliitto ei jatkossa valvo jäsenyyksiä eri paikallisyhdistyksissä

Invalidiliiton jäsenyhdistysten mallisäännöissä todetaan että "Varsinaisena jäsenenä henkilö voi kuulua ainoastaan yhteen Invalidiliiton paikalliseen jäsenyhdistykseen. Vaihtaessaan paikallista jäsenyhdistystä jäsenen tulee erota nykyisestä yhdistyksestään."

Jäsenyhdistysten mallisäännöt eivät kuitenkaan ole jäsenyhdistyksiä sitovat. Jäsenyhdistykset voivat itsenäisesti päättää omista säännöistään ja muuttaa niitä mallisäännöistä poikkeaviksi.

Suuri osa liiton paikallisyhdistyksistä kuitenkin noudattaa jäsenyhdistysten mallisääntöjä, ja liitto tukee yhdistyksiä sääntöjen ja lakien noudattamisessa. Tämän pitkään vallinneen tilanteen vuoksi liiton ja yhdistysten käytössä oleva jäsenrekisteri ei ole teknisesti mahdollistanut kahteen paikallisyhdistykseen kuulumista.

Jatkossa liitto ei enää teknisesti rajoita eikä valvo sitä, kuinka moneen jäsenyhdistykseen henkilö kuuluu. Syksyllä 2022 käyttöön otettavaan uuteen jäsenrekisteriin tehdään tähän liittyvät muutokset. **Jos jäsenyhdistyksen säännöissä edellytetään, että henkilö voi kuulua vain yhteen paikalliseen jäsenyhdistykseen, asian valvominen kuuluu yhdistykselle itselleen.** Asian voi selvittää kysymältä jäseneltä, kuuluuko hän johonkin toiseen Invalidiliiton paikalliseen jäsenyhdistykseen.

Asiasta tehtiin liittovaltuustoaloite ja asia on käsitelty kesäkuussa 2022 liittovaltuuston kokouksessa.

Invalidiliiton uusi strategia

YHDENVERTAISESTI OSALLISENA

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET

Mahdollistaja – Vetovoimainen yhteisö

Tiedolla johtaja – Taho, jonka puoleen käännetään

Vaikuttaja – Vahva suunnannäyttävä

Toiminta-ajatus

Edistämme ja kehitämme fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja elää täysipainoista elämää

Visio

Yhdenvertainen ja esteetön Suomi

EETTISET PERIAATTEET:

KUNNIOITTAMINEN

VASTUULLISUUS

REHELLISYYS

KEHITTÄMINEN

ARVOT:

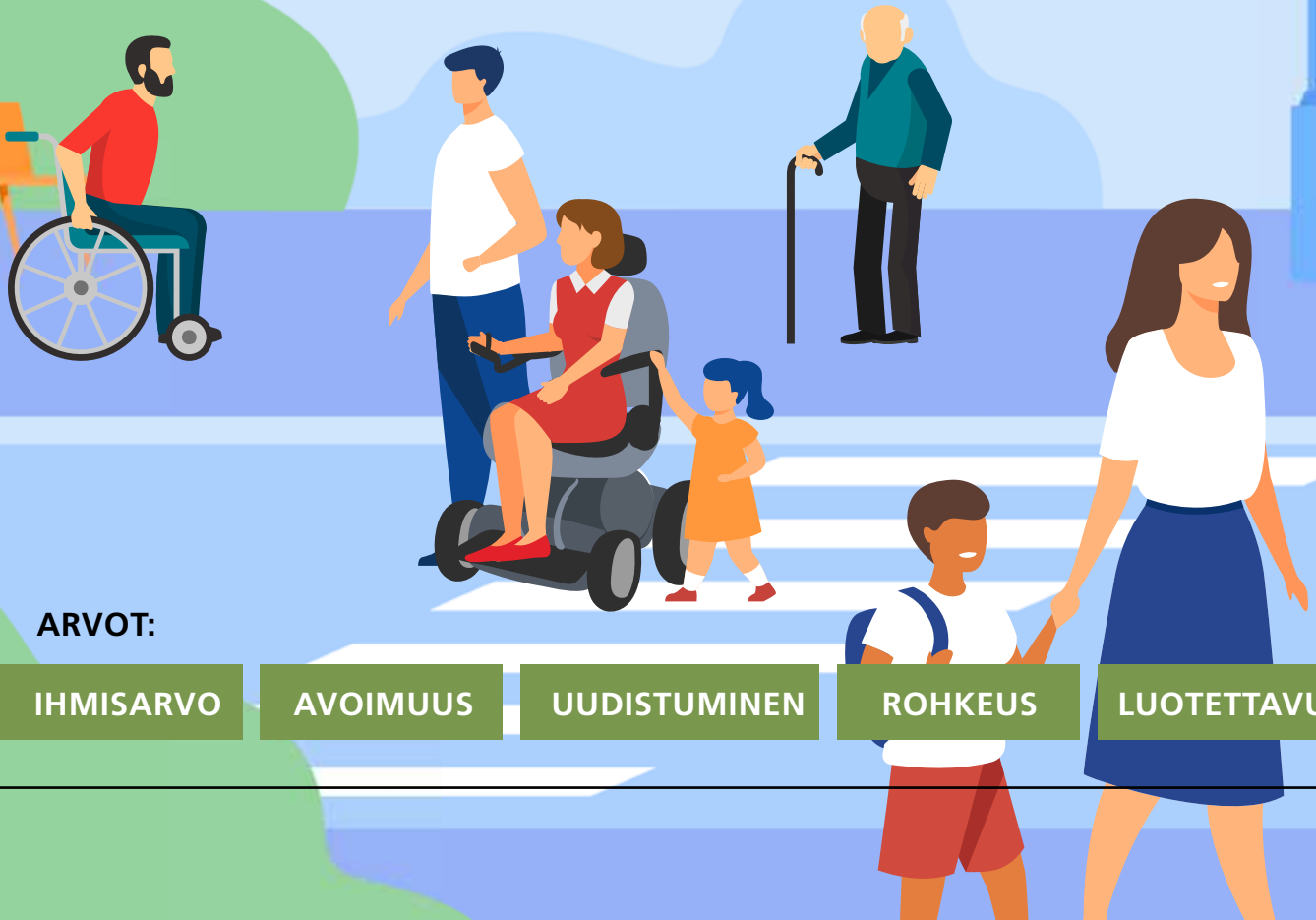
IHMISARVO

AVOIMUUS

UUDISTUMINEN

ROHKEUS

LUOTETTAVUUS

INVALIDILIITON KEHITTÄMISKOHTEET JA PAINOPISTEALUEET 2023

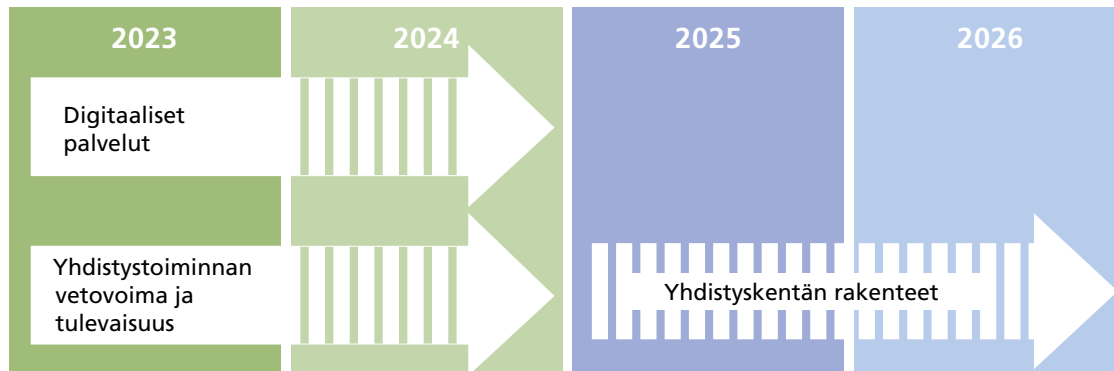
MAHDOLLISTAJA – Vetovoimainen yhteisö vammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen, jäsenille, asiakkaille ja toiminnastamme kiinnostuneille

Tunnistamme tarpeita ja kehitämme niiden pohjalta palvelujamme ja osallistumisen mahdollisuuksia jäsenille, muille yksityishenkilöille ja toiminnastamme kiinnostuneille (esim. tietoa tarvitseva asiantuntijataho, yritys jne).

Tarjoamme toiminta-ajatuksemme hyväksyville yhdistyksille mahdollisuutta liiton jäsenyyteen.

Selvitämme suoran henkilöjäsenyyden mahdollisuudet (sääntömuutos).

Kannustamme yhdistyskentän alueellisen rakenteen kehittämiseen (yhdistysfuusiot, alueelliset ja valtakunnalliset yhdistykset).

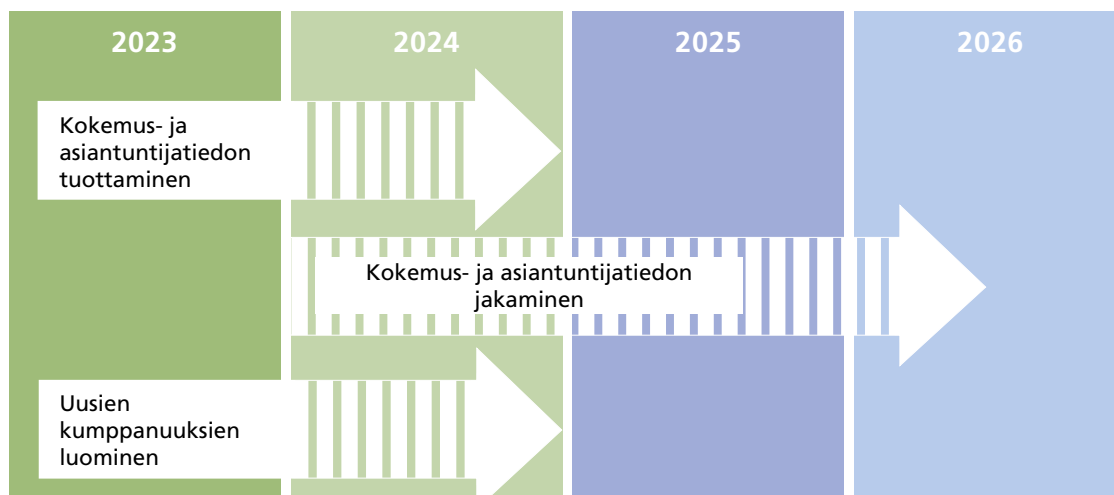

TIEDOLLA JOHTAJA – Taho jonka puoleen käännytään vammaisten henkilöiden elämään vaikuttavissa asioissa

Tuotamme ja jaamme kokemus- ja asiantuntijatietoa sekä käyttäjänäkemyksiä.

Olemme luotettava ja asiantunteva tiedon lähde.

Luomme ja vahvistamme kumppanuuksia eri tahojen kanssa tiedon tuottamisessa ja hyödyntämisessä.

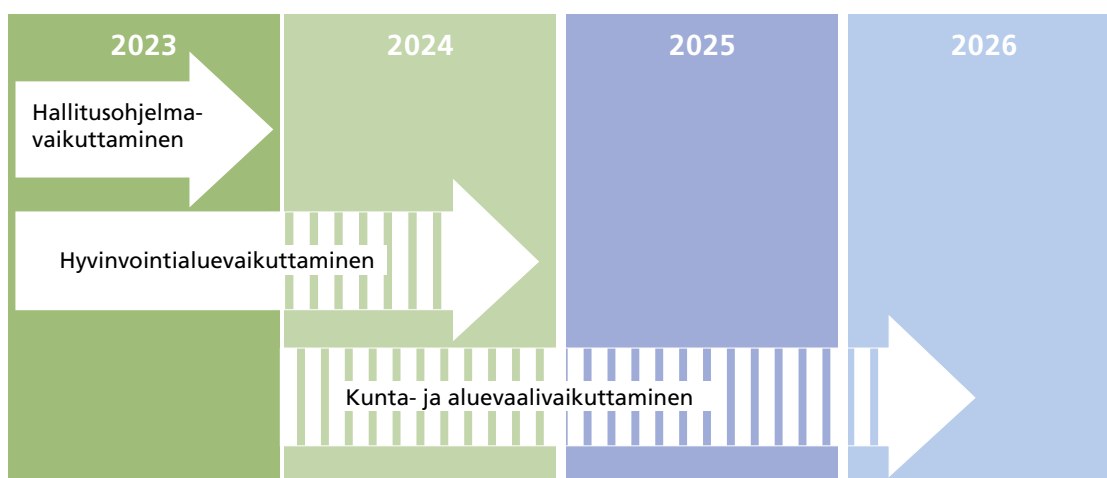
VAIKUTTAJA – Vahva suunnannäyttjä vammaisten henkilöiden sujuvan arjen ja täysipainoisen elämän mahdollistamiseksi

Vaikutamme YK-sopimuksen täysimääräiseen toimeenpääntöön kaikkialla yhteiskunnassa niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla.

Lisäämme päättäjien vammaispoliittista tietämystä ja esitämme uusia ratkaisuehdotuksia.

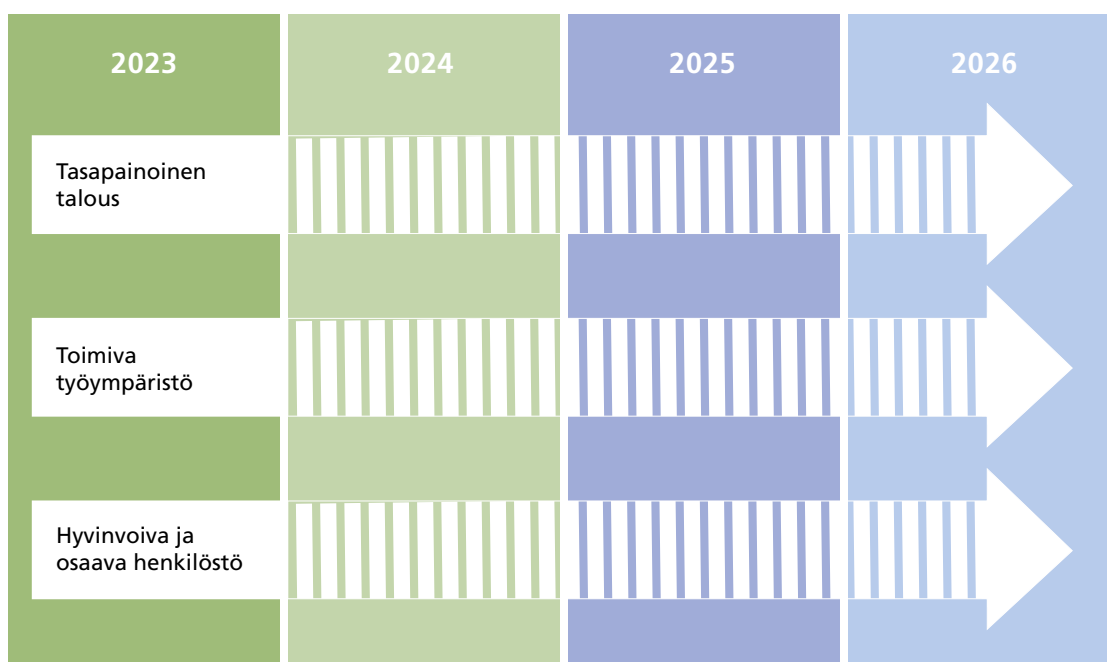
Kohennamme jäsenistön vaikuttamisvalmiuksia.

Toimimme sillanrakentajana ja suunnannäyttäjänä vammaisjärjestöjen yhteisissä vaikuttamistoimissa.

TOIMINNAN MAHDOLLISTAJAT

PYSYMME Suomen innostavimpien työpaikkojen joukossa

INVALIDILIITON STRATEGIA TOIMII SUUNNANNÄYTTÄJÄNÄ MYÖS YHDISTYKSILLE

Invalidiliiton liittovaltuuston hyväksymä strategia on tulevaisuuden työkalu myös jäsenyhdistyksille, toki yhdistyksille soveltuvin osin. Invalidiliitto jäsenyhdistyksineen haluaa olla vetovoimainen yhteisö niin jäsenille kuin muillekin toiminnasta kiinnostuneille henkilöille. Yhdistyksillä on myös mahdollisuus olla suunnannäyttäjiä omilla toiminta-alueillaan omien kohderyhmiensä sujuvan arjen ja täysipainoisen elämän mahdollistamiseksi. Yhdistyksillä on myös paljon kokemustietoa jäsentensä arjesta, jota ne voivat hyödyntää erilaisissa

yhteistyöryhmissä ja vaikuttamistoiminnassaan.

Invalidiliiton strategiaa käsitellään yhdistysten kanssa Järjestöpäivillä. Myös yhdistysten hallitusten toivotaan käyvän keskustelua siitä, miten strategiaa voisi toteuttaa yhdistyksissä, ja painopisteitä voi sisällyttää myös yhdistyksen omaan toimintasuunnitelmaan. Yhdistyksille tullaan järjestämään strategiakauden aikana myös erilaisia tulevaisuuskeskusteluja, jotka sisältävät uuden strategian teemoja.

Tulevaisuuskyselyllä selvitettiin yhdistysten mielteitä lähitulevaisuudesta

Elinvoimaiset yhdistykset -työryhmä teki kyselyn jäsenyhdistyksille yhdistystoiminnan tulevaisuudesta (työryhmän toimikausi 2018-21). Koronapandemias- ta johtuen kyselyn toteuttamista siirrettiin työryhmän varsinaisen toimikauden yli ja se tehtiin keväällä 2022. Kyselyllä selvitettiin jäsenyhdistysten tulevaisuuden näkymiä ja yhdistysten toimintaedellytyksiä noin viiden vuoden päästä. Vastauksia saatiin yli puolelta liiton jäsenyhdistyksistä jokaiselta liiton alueelta ja valtakunnallisilta yhdistyksiltä (vastausprosentti 54).

Yhdistykset saivat listata 1-5 merkittävintä asiaa valmiista vastausvaihtoehdoista kysyttäessä vahvuuksia, haasteita, mahdollisuuksia ja uhkia. Lisäksi yhdistyksellä oli mahdollisuus lisätä omia vaihtoehtojaan, jos valmiista vaihtoehdoista ei löytynyt sopivia vaihtoehtoja.

Yhdistykset näkevät tämän hetken vahvuutenaan (missä ovat hyviä) vakaan taloudellisen tilanteen, valmiuden muutokseen, hyvän ilmapiirin, esteettömät toimitilat sekä digitaalisen teknologian hyödyntämisen. Suurimpina haasteina yhdistykset kokevat aktiivitoimijoiden vähäisyyden, jäsenten korkean iän osallistumisen esteenä, yhdistysaktiivien jaksamisen ja jäsenmäärän laskun.

Tulevaisuuden mahdollisuutena eli elinvoimaisuutta edistävänä tekijänä yhdistykset näkevät vakaan taloudellisen tilanteen, hyvän ilmapiirin, valmiuden muutokseen, esteettömät toimitilat, jäsenmäärän kasvun sekä uusien aktiivitoimijoiden saamisen. Tulevaisuuden uhkana nähdään samoja asioita kuten jäsenmäärän lasku ja aktiivitoimijoiden vähäisyys. Uhkana nähdään myös jäsenten korkea ikä osallistumisen esteenä sekä yhdistysaktiivien jaksaminen.

Yhdistyksiä pyydettiin arvioimaan todennäköisintä tulevaisuudennäkymää. Reilu puolet eli 52 % vastaajista arvioi yhdistyksen toimivan aktiivisesti omalla toimialueellaan. 22 % vastaajista arvioi toiminnan hiipuneen, mutta yhdistyksen sinnittelevän. Yhdeksän yhdistystä arvioi, että heidän toimintansa on sulautunut

osaksi toista paikallisyhdistystä. Näistä neljä yhdistystä arvioi toiminnan sulautuvan osaksi seutukunnallista yhdistystä ja yksi osaksi maakunnallista yhdistystä. Yksi yhdistys arvioi toimintansa kasvavan seutukunnalliseksi ja yksi yhdistys arvioi, että heihin sulautuu 1-2 yhdistystä. Vain yksi vastaajista arvioi toiminnan purkautuneen.

Vapaassa vastauskentässä yhdistykset saivat kirjata, mikä auttaisi heitä menestymään tulevaisuudessa. Yhdistyksiä auttaisi menestymään tulevaisuudessa uudet aktiiviset toimijat (20 mainintaa), hyvä taloustilanne ja avustukset (19), nuoret aktiiviset toimijat (17), jäsenmäärän kasvu (8), monipuolinen toiminta (7) ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa (7).

Yhdistykset saivat myös kirjata, mitä osaamista aktiivitoimijat tarvitsevat tulevaisuudessa. Eniten mainintoja sai digitaidot (40). Yhdistystoimintaan (14), viestintään (8) sekä vaikuttamistoimintaan ja lakiuudistuksiin (7) liittyvää koulutusta toivottiin myös. Osaaminen ihmishuuhdetaidoissa sai neljä mainintaa.

Lopuksi kysyttiin, mikä on yhdistyksen ja Invalidiliiton tehtävä tulevaisuudessa. Yhdistyksen tehtäväksi nähtiin vaikuttaminen ja edunvalvonta (28), virkistys ja mielekäs tekeminen (28) sekä vammaisten ihmisten tukeminen (ml. vertaistuki), auttaminen ja neuvominen (27). Liiton tehtäväksi nähtiin niin ikään vaikuttaminen ja edunvalvonta (28), jäsenyhdistysten tukeminen (27) ja tiedon jakaminen (11).

Liiton uusi strategia hyväksyttiin liittovaltuuston kevätkokouksessa ja myös uusi strategia ottaa kantaa yhdistyskentän tulevaisuuteen ja sen organisoitumiseen. Yhdistysten kannattaa pohtia, miltä oman yhdistyksen tulevaisuus näyttää ja mitä eri vaihtoehtoja tulevaisuuden yhdistystoiminnalle voisi olla. Tässä pohdinnassa auttavat liiton järjestöasiantuntijat, ja keskustelua tullaan käymään yhdistysten kanssa strategiakauden aikana.

Jälleen yhdessä -materiaali nyt liiton verkkosivuilla

Toivomme, että Jälleen yhdessä -materiaali voisi toimia eräänlaisena sinnikkyysruiskeena vahvistamassa myönteistä ilmapiiriä ja yhdessä tekemisen iloa yhdistyksessänne. Toivomme lämpimästi, että jaksatte jatkaa tärkeää toimintaanne ja jakaa jälleennäkemisen riemua yhdessä toistenne kanssa.

Jälleen yhdessä -materiaalia voi käyttää tilanteessa, kun tapaatte pitkän ajan jälkeen kasvokkain tai kun haluatte vaihtaa kuulumisia ja vahvistaa myönteistä henkeä toimijoidenne kesken. Sitä voi hyödyntää myös tutustumiseen esimerkiksi ensimmäisellä kerhotaikalla ryhmäkerralla tai uuden hallituksen aloittaessa toimintaansa. Materiaali sisältää harjoitteiden lisäksi hiukan myös teoriaa.

Tehtävät soveltuvat eri tavoin toimiville ja liikkuville ihmisille.

Materiaaliin pääsee tutustumaan liiton verkkosivulta:

www.invalidiliitto.fi/tukea/yhdistyksille/tuki-yhdistykselle

Jälleen yhdessä -materiaalia on jo testattu

Kajaanin Seudun Invalidien kerhopäivässä testattiin Jälleen yhdessä -materiaalin harjoitetta Mihin olet tyytyväinen tänään. Tyytyväisyyttä tuottavia asioita mietittiin ensin yksin, jonka jälkeen käytiin yhteistä keskustelua hyvää mieltä ja tyytyväisyyttä tuottavista asioista elämässä. Niitä löytyikin, mm. Invalan jokaviikoinen kerhopäivä, oma perhe, lapset ja lapsenlapset.

– Aina välillä on tärkeää käyttää aikaa pohdintaan, mikä elämässä on hyvin ja siihen, miten elämässä menee juuri nyt, kaikki asiat eivät kuitenkaan ole aina huonosti, miettii puheenjohtaja Juha Tervonen. Hän on tyytyväinen myös harjoitteen kautta saatuun myönteiseen palautteeseen kerhosta ja toteaa, että murheita ja huolia meillä kaikilla usein on, mutta hyvässä seurassa ne unohtuvat nopeasti.

Mitä kuuluu?

Mika Vimpari
puheenjohtaja, AMC ry

Mitä suunnitelmia teillä yhdistyksessä on tulevaa ajatellen?

Korona-aikana emme ole päässeet kokoontumaan, joten yhteisöllistä oloa ja viikonlopputapaamista havittelemme kevättalvelle. Haluaisin tehdä yhdistystämme tunnetuksi kansallisesti, ja lisätä kansainvälisiä kontaktejamme eri maiden AMC-yhdistyksiin. Mitä enemmän saisimme aktiiveja, sen aktiivisemmaksi saisimme myös toimintaamme.

Minkä hyvän asian yhdistyksen toiminnasta haluaisit jakaa muille?

Toiminnassamme on mukana monen ikäistä porukkaa. Emme ole pelkästään lasten tai aikuisten yhdistys. Kaikki ovat tervetulleita. Esimerkiksi hallituksen jäsenenä on 15-vuotias nuori, AMC-lasten vanhempia sekä työelämässä ja opiskelussa olevia henkilöitä, joilla on AMC-vamma eli synnynnäinen niveljäykistyminen. Jäsenet puhaltavat yhteen hiileen ja teemme asioita yhdessä hyvällä hengellä.

Hyvän olon resepti?

Muista pitää huolta itsestäsi ja anna itsellesi oma tila. Jos tuntuu, että oma vamma on este arjessa, ei pidä jäädä tuleen makaamaan, vaan pyytää rohkeasti apua. Monenlaisia apuvälineitä ja keinoja on tarjolla eri tahoilta.

Kristiina Karhos
puheenjohtaja, Helsingin Invalidien Yhdistys ry (HIY)

Mitä suunnitelmia teillä yhdistyksessä on tulevaa ajatellen?

HIY:n syksy käynnistyy vilkkaana, tarjolla on paljon toimintaa ja erityisesti erilaisia liikuntamahdollisuuksia. Syksyn Täyttä elämää -lehdessä kerromme monipuolisesta tarjonnastamme. Olemme laajentamassa avustajavälitystoimintaamme uuden yhtiön muodossa. Haluamme tarjota asiakkaillemme ihmisläheistä ja -keskeistä avustajavälitystä vankemmalla pohjalla.

Minkä hyvän asian yhdistyksen toiminnasta haluaisit jakaa muille?

Kädentaidoista lautapeleihin -kerhossa voi askarrella tai pelata lautapelejä yhdessä. Käsillä tekeminen on tapa parantaa mielenterveyttä ja stimuloida aivoja. Korona-aikana erityisen suosittu oli ilmainen luontokerho. Kerhon retkillä nautimme luonnosta, seurasta ja hyvistä eväistä. Hyvä ja halpa tapa tavata toisiamme.

Hyvän olon resepti:

Hyvään oloon kuuluvat mukava yhdessäolo ja hyvä ruoka. Näitä edistämme muun muassa syksyllä alkavissa maksuttomissa hybridinä järjestettävissä hyvinvointi-illoissa.

Torstaisin HIY järjestää toimitiloissaan yhdessä Stadin Safkan kanssa välipalatarjoilun.

Tuula Pekkala
puheenjohtaja, Ranuan Invalidit ry

Mitä suunnitelmia teillä yhdistyksessä on tulevaa ajatellen?

Tavoitteenamme on saada toiminta taas pyörimään. Kesällä korona yltyi alueellamme ja vaikutti tekemisiimme. Jäsenet ovat varovaisia osallistumisessaan. Hallituksessa olemme pohtineet keinoja, miten voisimme estää jämähtämistä. Ehkäpä täytekakkukahvit innostaisivat porukkaa. Positiivisella mielellä olemme!

Minkä hyvän asian yhdistyksen toiminnasta haluaisit jakaa muille?

Ranualla toimiva palveluasumisyksikkö Päivikki tarjoaa toimintaa psyykkisesti toimintaesteisille ja Niittyvillan päiväkeskus kehitysvammaisille ihmisille. Teemme yhteistyötä näiden paikkojen kanssa. Kohtaamiset ovat tärkeitä. Emme voi loppuelämäksemme sulkeutua neljän seinän sisään. Jos ei korona meitä ota, niin usein oma psyyke asettaa esteitä. Ihminen on luotu tapaamaan muita – yhdessäolosta saamme hyvää energiaa. Yhteisesti toimimalla voimme herätellä rohkeutta osallistumiseen!

Hyvän olon resepti:

Pidetään yhtä ja kannustetaan toista osallistumaan. Otetaan yhteyttä ihmisiin, jotka eivät ole aikoihin käyneet toiminnassa. Jokainen ottaa vastuun hyvän olon lisäämisestä lähipiirissään ja koko yhteisössä, toisinaan jopa yhteiskunnassa!

Invalidiliiton **NEUVONTAPALVELU**

ti & to 13–17 p. 0200 1234

neuvot@invalidiliitto.fi

www.invalidiliitto.fi/neuvonta

INVALIDILIITON NEUVONTA AUTTAA

Riittävän yksilöllisten neuvojen merkitys on tärkeää vammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen. Sosiaali- ja vammaispalvelujen hakeminen itsessään voi olla monimutkaista ja niihin voidaan vaatia yksityiskohtaista kuvausta palvelun tarpeesta sekä lausuntoja ja suosituksia hoitavalta ja kuntouttavalta taholta, kuten esimerkiksi lääkäriltä, fysioterapeutilta ja toimintaterapeutilta.

Suomessa hyvän hallinnon periaatteisiin kuuluu viranomaisen neuvontavelvollisuus. Se koskee kuitenkin vain sen toimivaltaan ja tehtäviin kuuluvia asioita, muussa tapauksessa asiakas opastetaan eteenpäin muihin viranomaispalveluihin.

Invalidiliiton asiantuntijoiden neuvonta palvelee valtakunnallisesti vammaisia henkilöitä ja heidän läheisiään antamalla käytännön neuvoja mm. vammaisuuteen, eri tukimuotoihin ja vammaispalveluihin liittyvissä asioissa. Myös ammattilaiset ja esimerkiksi viranomaiset lähestyvät neuvontaa tilanteissa, joissa tarvitaan joko laajempaa tietoa vammaisuudesta tai miten soveltaa voimassa olevaa määräystä asiakkaan erityistilanteessa.

Neuvonta palvelee vastaamalla kysymyksiin, selvittämällä tilannetta joko yhdessä asiakkaan kanssa tai antamalla ohjeita asian eteenpäin viemiseen. Asiakkaiden kokonaistilanteet voivat olla hyvinkin haastavia ja tarvittaessa käsittelemme tilannetta liitossa kyseiseen asiaan perehtyneiden ammattilaisten kanssa. Kun asiantuntijoiden halutaan perehtyvän asiakirjoihin, joissa on nimi- ja esimerkiksi terveystietoja, tarvitaan asiakkaalta aina erillinen kirjallinen suostumus. Se toimitetaan yhtä aikaa muiden asiakirjojen kanssa liittoon. Näin huolehdimme asiakkaana olevien vammaisten henkilöiden luottamuksellisista tiedoista lainmukaisesti.

Ohjaamme lisäksi asiakkaitamme kunnallisen sosiaaliamiehen palveluihin esimerkiksi, jos asiakas on tyytymätön saamiinsa palveluihin tai on epävarma hä-

nelle kuuluvista palveluista. Mikäli asiakas on tyytymätön saamaansa hoitoon tai siinä on jotain epäselvyyttä, ohjaamme häntä olemaan yhteydessä sairaalan potilasasiamieheen. Osa vammaisuuteen liittyvistä kysymyksistä on oikeudellisia. Järjestönä Invalidiliitto ei lähtökohtaisesti ota asianajollista roolia toimia yhteydenottajan edustajana eri oikeusasteissa tai valituksien tekijänä. Annamme kuitenkin ohjeita jatkotoimiin tai ohjaamme esimerkiksi julkisen oikeusavustajan palveluiden piiriin, kun asiakas tarvitsee oikeudellista neuvontaa tai kun kyseessä on tuomioistuinasia.

Olemme koonneet sekä neuvonnan omille verkkosivuille että liiton verkkosivuille usein kysytyihin aiheisiin tietoa ja ohjeita eteenpäin. Yleisimmin kysytyt aiheet v. 2021 liittyivät esteettömyyteen ja saavutettavuuteen, liikkumiseen sekä terveydenhuollon ja asumisen palveluihin. Esteettömyydessä sekä asuinrakennusten että julkisten rakennusten esteettömyyskysymykset nousevat joka vuosi esiin kysytyimpinä asioina. Liikkumisen tukimuodoista kysytään vammaisen ihmisen pysäköintiluvasta ja autoveron palautuksesta ja liikkumisen palveluista vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista. Terveydenhuollon palveluista, apuvälineistä ja apuvälinepalveluista meiltä kysytään säännöllisesti. Asumisessa tärkeimmät aiheet ovat asunnon muutostyöt ja palveluasumisen eri muodot. Kaikista näistä tietoa löytyy hyvin jäseneltynä myös Invalidiliiton verkkosivuilta. Muita neuvonnan tyypillisiä aiheita ovat mm. henkilökohtaiseen apuun, toimeentuloon ja tukimuotoihin, yhdenvertaisuuteen sekä opiskeluun ja työllistymiseen liittyvät kysymykset.

Liiton neuvontapalvelu toimii puhelinpäivystyksen, sähköpostin ja verkkosivujen kautta. Suurin osa neuvontapalvelun asiakkaista soittaa puhelinpalveluumme tiistaisin tai torstaisin. Kysymyksiä lähetetään myös sähköpostitse. Usein asiakkaat tavoittavat asiantuntijan myös suoraan verkkosivuilla olevien yhteystietojen kautta.

Uudistuminen vaatii rohkeutta kokeilla

Sisä-Suomen aktiivien päivää (5.2.2022) voisi kuvailla uudistumishaluisiksi. Melko tuoreena järjestöasiantuntijakeltanokkana olin varautunut vastaanottamaan vanhat opit ja perinteet aluetapahtumien järjestämisestä.

Yllätyksekseni kymmenhenkinen aktiivien joukko vaakuutti minut, ja toisensakin siitä, että nyt on aika kokeilla jotain uutta: "Tarvitsemme uusia ihmisiä yhdistystoimintaan, jotta toimintamme pysyy elinvoimaisena. Tämä ei tapahdu, jos me vanhat konkarit kokoonnumme vuodesta toiseen."

Ilmapiirillä on väliä

Aloitimme aluetapahtumien suunnittelun kohderyhmien profiloinnilla. Pohdimme, ketkä ovat ne "uudet ihmiset", joita haluamme tänä vuonna tavoittaa, ja mistä he saattaisivat kiinnostua. Jakauduimme teamsissa toivottujen kohderyhmien mukaisiin suunnitteluporukoihin. Yksi ryhmä pohti lasten, nuorten ja perheiden toimintaa. Toinen tuumasi työikäisten tarpeita. Kolmannessa heiteltiin ilmoille vaikuttamisideoita, jotka konkretisoituivat kaikille avoimiksi vaikuttajailloiksi.

Ideoista innostuttiin! Ilmapiiri oli ideoita rikastuttava, eikä kenelläkään ollut tarve lytätä toisten ehdotuksia. Sitten heräsi kysymys: entä ikääntyvät aktiivit ja jäsenet – tulemmeko syrjineeksi heitä? Yhteisymmärryk-

sessä totesimme, että toiminnan kohdentaminen ei ole syrjintää. Yhdistykset järjestävät vakiokävijöilleen retkiä, kerhoja ja tapahtumia lähes viikoittain. Sen sijaan esimerkiksi vammaisille lapsille ja heidän vanhemmilleen ei ole toimintaa yhdistyksissä.

Ketterä kehittäminen taklaa riskit

Uuden kokeiluun liittyy aina riskinsä: Tavoitammeko uudet ihmiset? Joudummeko perumaan tapahtumia? Valuuko tehty suunnittelutyö hukkaan? Sen sijaan, että maalaamme piruja seinille tai torpedoimme ideat ennen kuin ne ovat edes syntyneet, voimme uudistaa ajattelutapaamme. Voimme ottaa käyttöön kaikki keinot riskien ennaltaehkäisemiseksi. Voimme ketterästi muokata alkuperäistä suunnitelmaa kohderyhmän tarpeita kuunnellen.

Esimerkiksi elokuisen Hupsis-perhepäivän suunnitelmaa muokkasimme kuukausittain helmikuusta lähtien. Olennaista oli kutsua suunnitteluporukkaan perheitä ja kysyä myös lasten toiveita mukavasta tekemisestä. Tulevassa arviointipäivässä tarkastelemme osallistujilta saatua palautetta, oman työryhmämme toimintaa ja tulokselliseksi koettuja saavutuksia. Mittarina ei ole onnistuminen tai epäonnistuminen, vaan se, mitä yhdessä tekemisestä opimme!

Milla Ilonen, järjestöasiantuntija, Sisä-Suomi

Sisä-Suomen
yhdistysten
yhteistoiminta
vuonna 2022

Kaikille avoimet vaikuttajailat verkossa

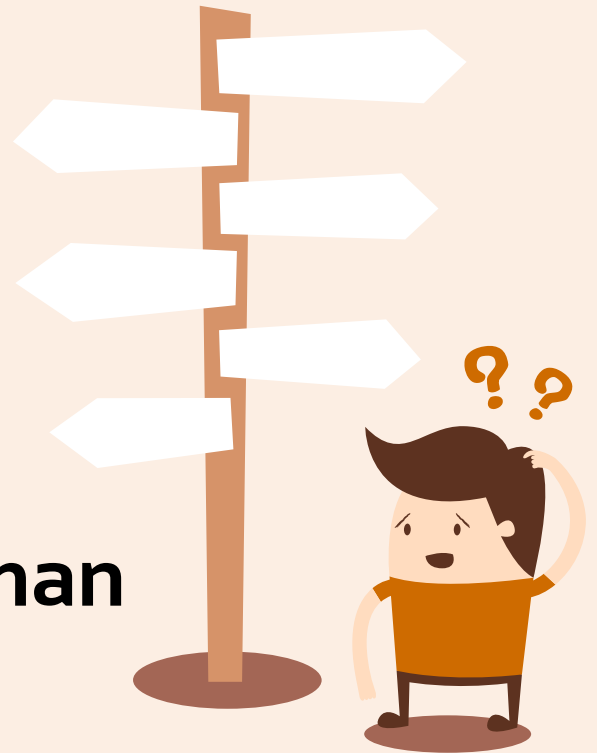
Hupsis – huikea perheseikkailu
Sisä-Suomen lapsiperheille
6.8.

Kyvyt kaapista –
osaaminen esiin
työikäisille 22.–23.9.

Yhteistyö opiskelijoiden
kanssa Hämeenkadun
Appron esteettömyyttä
edistään 13.10.

Ohjeita ja malli yhdistyksen toimintasuunnitelman laatimiseen

Yhdistyksen toimintaa konkreettisesti ohjaava asiakirja on vuosittain laadittava toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma on jäsenistön antama valtakirja hallitukselle siitä, mitä sen tulisi tehdä toimikautenaan. Tämän vuoksi sen laatimiseen tulee osallistaa jäsenistöä.

Yhdistyksen oman toiminnan ohjaamisen lisäksi toimintasuunnitelma kiinnostaa myös toiminnan rahoittajia kuten kuntia, STEAa, jne. Myös Invalidiliitto edellyttää vuosittain toimintasuunnitelman toimittamista liittoon. Tämän vuoksi sen laadintaan kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

Invalidiliiton jäsenyhdistysten mallisääntöjen mukaan yhdistyksen hallituksen on valmisteltava toimintasuunnitelma ja talousarvio syyskokoukseen, joka on pidettävä marraskuun loppuun mennessä.

Jäsenistö mukaan suunnittelemaan toimintaa

Hallituksen on hyvä aloittaa toiminnan suunnittelu hyvissä ajoin heti kesän jälkeen. Toimintasuun-

nitelman ja talousarvion luonnokset tehdään yhteistyössä koko hallituksen ja työryhmien tai kerhojen kanssa.

Hyviksi koettuja tapoja toiminnan suunnittelussa on yhteiset ideointipajat jäsenistön ja kerhojen vetäjien kanssa. Myös vakiintuneessa kerhoillassa voi hyvin yhden kerran teemana olla tulevan toiminnan ideointi. Jäsenistön näkemyksiä voi tiedustella myös ennakkokyselyillä. Kyselyjä voi toteuttaa ja ideoita voi kerätä myös sosiaalista mediaa hyödyntäen tai järjestää erillisiä etäsuunnitteluiltoja.

Toimintasuunnitelma ja talousarvioluonnos käsitellään hallituksen kokouksessa ja sen jälkeen hallituksen esityksenä viedään syyskokouksen hyväksyttäväksi. Toimintasuunnitelmaesitys on hyvä lähettää sähköpostilla jäsenistölle ennen kokousta tai laittaa yhdistyksen kotisivuille nähtäväksi ja kommentoitavaksi.

Itse kokouksessa kannattaa kiinnittää huomioita siihen, että kokouksen osallistujat pystyvät aidos-

ti osallistumaan asian käsittelyyn. Hyviä ja toimivia käytäntöjä ovat mm. toimintasuunnitelmaesityksen esittely tietotekniikkaa apuna käyttäen esim. videotykillä, em. dokumenttien jakaminen pariversioina kokoukseen osallistujille sekä asian riittävän selkeä ja kattava suullinen esittely ennen päätöksentekoon siirtymistä.

Lähtökohtia yhdistyksen toiminnan suunnitteluun

- Invalidiliiton strategian painopisteet
- Yhdistyksen toiminnan tarkoitus ja toimintamuodot, jotka kirjattu sääntöihin
- Miten yhdistys toteuttaa tehtävänsä omassa toimintaympäristössään omista lähtökohdistaan käsin?

YHDISTYKSEN TOIMINTA-SUUNNITELMA 2023 (malli)

Yhdistyksen toimintaympäristö muuttuu yhteiskunnan muutosten myötä. Yhdistys seuraa muutoksia ja toimii tarkoituksenmukaisella tavalla muutoksessa ja vastaa jäsentensä tarpeisiin. Yhdistys toimii aktiivisesti näkyen omalla toiminta-alueellaan. Invalidiliiton strategia antaa suuntaa ja ohjaa yhdistyksen tavoitteellista toimintaa.

1. YHDISTYKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINNAN PAINOPISTEET

- Yhdistyksen toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset, yhdistyksen omat painotukset ja Invalidiliiton strategiset tavoitteet ja siitä johdetut vuosittaiset painopisteet.

1.1. Yhdistyksen toimintaympäristö

Yhdistys seuraa ja arvioi toimintaympäristönsä muutoksia ja mahdollisia seurauksia.

- Kirjataan tiedossa olevat muutokset ympäristössä ja nähtävissä olevia seurauksia muutoksesta.

1.2. Toiminnan painopisteet 2023

Liiton strategiasta ja vuosisuunnitelmasta johdetut yhdistyksen painopisteet

- käydään suunnittelussa läpi liiton strategiset päämäärät ja tavoitteet sekä vuosittaiset kehittämiskohteet ja painopisteet ja tarkastellaan miten ne soveltuvat yhdistyksen toimintaan ja pohditaan miten yhdistys voi edistää niitä omalla toiminnallaan ja omassa toiminnassaan. (Lue Yhdistystiedotteen jutut koskien strategiaa.)

- kirjataan painopisteet ja kehittämiskohteetsoveltuvien osin yhdistyksen toimintasuunnitelmaan:

Esim.

- **Mahdollistaja – Vetovoimainen yhteisö vammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen, jäsenille, asiakkaille ja toiminnastamme kiinnostuneille:**

Miten yhdistys pysyy tai lisää vetovoimaansa vammaisille henkilöille esim. tarjoamalla erilaisia tapahetkiä, palveluita ja toimintaa? Mistä yhdistys tietää mitä jäsenistö haluaa? Mitä toimenpiteitä toteutetaan vetovoiman lisäämiseksi, toiminnan kehittämiseksi tai jäsenistön näkemyksen selvittämiseksi ja osallistamiseksi?

- **Tiedolla johtaja – Taho, jonka puoleen käännetään vammaisten henkilöiden elämään vaikuttavissa asioissa:**

Tunnistavatko kunnan, hyvinvointialueen tai terveydenhuollon virkamiehet yhdistyksen yhteistyökumppaniksi? Tietääkö ja tunteeo yhdistys mikä on vammaisten henkilöiden tilanne omalla toimialueella? Onko yhdistyksen toimijoita mukana asiakasraadeissa ja esim. hyvinvointialueen valmisteluryhmissä?

Mitä toimenpiteitä tehdään tällaisen tilanteen saavuttamiseksi?

- **Vaikuttaja - Vahva suunnannäyttävä vammaisten henkilöiden sujuvan arjen ja täysipainoisen elämän mahdollistamiseksi:**

Toimiiko yhdistys yhdenvertaisuuden edistämiseksi omassa toiminnassa ja viestinnässään ulospäin? Onko yhdistys mukautunut uuteen hyvinvointialue-pohjaiseen vaikuttamiseen?

Mitä toimenpiteitä tehdään tällaisen tilanteen saavuttamiseksi?

Yhdistyksen omat painotukset

Kirjataan, mitä sellaisia ajankohtaisia asioita yhdistyksellä on, jotka eivät suoraan liity em. liiton painopisteisiin esim. varainhankinta, viestinnän kehittäminen tms.

2. VAIKUTTAMISTOIMINTA

Mitkä ovat ne vammaisten ihmisten elämään vaikuttavat epäkohdat, joihin yhdistyksen on puututtava? Valitkaa vain muutama epäkohta, joiden parantamiseksi yhdistys aikoo vaikuttaa. Vuoden aikana voi ilmaantua uusia vaikuttamistoiminnan asioita, ottakaa nämäkin huomioon.

Mitä yhdistys aikoo tehdä asian korjaamiseksi?

Keihin kunnan tai hyvinvointialueen viranomaisiin tai luottamushenkilöihin yhdistys ottaa yhteyttä?

Tekeekö yhdistys asian tiimoilta aloitteen, kannanoton vai jotain muuta?

Toimiiko yhdistys yksin vai yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa (keiden)?

Järjestääkö yhdistys esim. Helppo liikkua -kampanjan toukokuussa tai 3.12. vammaisten päivänä tapahtuman yhdistyksen omalla tai liiton valitsemalla teemalla?

3. YHDISTYSTOIMINTA

Millaista muuta toimintaa yhdistyksessä on? Neuvontaa, osallistumismahdollisuuksien järjestämistä jne.

Jäsenpalvelut

- Miten yhdistys huomioi uudet jäsenet (esim. tervetuloa-tapahtuma uusille jäsenille)?
- Saavatko jäsenet ohjausta ja neuvontaa?
- Miten yhdistys muistaa jäsenten vuosipäiviä tai antaa muuten kiitosta?
- Millaista toimintaa kesäkodilla on?

Virkistys- ja yhdessäolo

- Millaisia kerhoja ja toimintaryhmiä yhdistyksessä on?
- Leiri- ja lomatoiminta. Miten yhdistys kertoo Maa-seudun terveys- ja lomahuollon tuetuista lomista? Onko yhdistyksellä omaa lomatoimintaa?
- Matkat ja retket
- Kuntoliikunta, esim. yhteistyö Suomen Paralympiakomitean kanssa
- Kilpailutoiminta

Vertaistuki

Millaista vertaistukitoimintaa yhdistyksellä on? Yhdistys nostaa esiin vertaistuen merkitystä.

Yhteistyökumppanit ja yhteistyöhankkeet

- Kirjataan kumppanit

Viestintä

Sisäinen viestintä

(Tarkoittaa tiedonkulkua ja vuorovaikutusta yhdistyksen toimijoiden, jäsenten, kerhojen, toimikuntien ym. välillä)

- Miten yhdistys tiedottaa toiminnastaan jäsenistölle? Tiedotteet, jäsenkirjeet, jäsenlehdet ja miten usein ne ilmestyvät, jäsenyhdistyksen muistilistan (liitosta) hyödyntäminen

Ulkoisen viestintä

(Yhdistys näkyy ja tekee tunnetuksi toimintaansa, voi vaikuttaa asenteisiin ja saada uusia jäseniä)

- Aikooko yhdistys nostaa esim. paikallislehtiin jonkin vaikuttamistoiminnan kannalta tärkeän asian?
- Digiympäristö, sähköinen viestintä / kotisivut, sosiaalinen media esim. Facebook, tietokoneen käytön taitojen vahvistaminen

Neuvonta

- Miten ja millaista neuvontaa yhdistys tekee?

Koulutus

- Millaista paikallista/yhdistyksen itsensä järjestämää koulutusta on ajateltu järjestää. Kirjataan osallistumisesta Invalidiliiton järjestämään alueelliseen ja valtakunnalliseen koulutukseen yhdistyksen kustantamana.
- Opintokeskus Sivikseltä (ent. OK-opintokeskus) haettavan tuen hyödyntäminen

4. TOIMINTAEDELLYTYKSET

4.1. Hallinto

- hallituksen kokoonpano, jäsenmäärä; varsinaiset, kannattajajäsenet, jäsenrakenne
- toimikunnat, kerhot
- edustukset eri toimielimissä

4.2. Talous ja resurssit

Hallitus on laatinut talousarvion (tässä voi olla mukana vertailun vuoksi myös edellinen talousarvio ja kirjanpidosta myös maininta)

Varainhankinta

- jäsenmaksut
- varainhankinta (myyjäiset, arpajaiset, kirpputori tms.)

Yleisavustukset

- kunta, seurakunta, muut yhteisöt

Toimitilat ja muut resurssit

5. YHDISTYKSEN TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

- Kirjataan, miten yhdistys arvioi toimintaansa ja kerää palautetta jäsenistöltä tai yhteistyökumppaneilta. Miten yhdistys aikoo kehittää toimintaansa?
- Miten arviointi ja kehittäminen näkyvät yhdistyksen toiminnassa?

TÄYSI OSALLISUUS – YHTEISEKSI HYVÄKSI

Eduskuntavaalit lähestyvät

Invalidiliitto tavoittelee seuraavien eduskuntavaalien jälkeen laadittavaan hallitusohjelmaan kirjauksia, joiden avulla parannetaan vammaisten ihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen elämään ja merkitykselliseen työhön.

Ensi vuonna on jokaisella täysi-ikäisellä suomalaisella mahdollisuus vaikuttaa äänestämällä yhteiskunnan kehitykseen. Eduskuntavaalit pidetään 2.4.2023. Invalidiliitto valmistautuu vaaleihin keskustelemalla puolueiden kanssa jäsenistöllemme tärkeistä teemoista ja kannustamalla vammaisia ihmisiä ehdokkaaksi.

Vammaisten ihmisten yhdenvertaisuus ei toteudu läheskään täysimääräisesti, vaikka Suomi on ratifioinut YK:n vammaisyleissopimuksen jo vuonna 2016. Tarvitaan monenlaisia toimenpiteitä ja merkittävä asenne-
muutos, jotta tilanne korjaantuu.

“Täysi osallisuus – yhteiseksi hyväksi”

Invalidiliiton hallitusohjelmatavoitteissa korostetaan vammaisten ihmisten oikeutta itsenäiseen elämään ja työhön. On tärkeää, että jokainen vammainen ihminen voi kokea olevansa aidosti osa yhteiskuntaa, oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Invalidiliitto korostaa vammaisten ihmisten erityispalveluiden merkitystä ja muistuttaa, että vammaispalvelut on resursoitava todellisen tarpeen mukaisesti, jotta jokainen varmasti saa tarvitsemansa palvelut. Liitto vaatii, että vammaisten ihmisten mahdollisuuksia päättää itse palveluidensa sisällöstä sekä tuottajista on parannettava ja esteettömyyden lainmukainen toteutuminen varmistettava.

Suomessa vain noin 15–20 prosenttia työikäisistä vammaisista ihmisistä on töissä. Vammaisissa ihmisissä on paljon potentiaalia ja on sekä heidän itsensä että yhteiskunnan kannalta järkevää yrittää löytää jokaiselle sopivaa työtä. Invalidiliitto esittääkin, että alkava vaalikaudella toteutetaan laaja toimenpidekokonaisuus, jolla parannetaan merkittävästi vammaisten ihmisten työllisyyttä.

Ehdokkaaksi?

Toivottavasti Invalidiliiton jäsenyhdistyksistä löytyy eduskuntavaaliehdokkuudesta kiinnostuneita ihmisiä. Ehdokkuus on hieno teko demokratian puolesta ja aitiopaikka tuoda tärkeitä asioita yhteiseen keskusteluun. Tärkeintä ehdokkaaksi suostumisessa on löytää itsestään halua vaikuttaa asioihin. Asiantuntemusta

tietysti tarvitaan ja toivottavaa on, että ehdokkaalla on näkemystä yhteiskunnan tulevaisuuden kehityssuunnasta.

Toivon lehden lukijoiden nostavan omissa elämänpireissään ja verkostoissaan esiin vammaisille ihmisille tärkeitä vaaliteemoja. Jatkuva vuoropuhelu päättäjien kanssa on tärkeää ja molemmin puolin hyödyllistä. Invalidiliiton jäsenyhdistyksissä toimivien ihmisten avulla poliitikot ja virkamiehet pääsevät sellaisen tiedon äärelle, joka on keskeistä erityisesti vammaisten ihmisten hyvinvoinnin kannalta.

Hallitusohjelmatavoitteet ja muutakin vaaleihin liittyvää aineistoa löytyy Invalidiliiton verkkosivuilta osoitteesta www.invalidiliitto.fi/vaalit

*Laura Andersson,
yhteiskuntasuhdejohtaja*

Tietoa ja taitoja Invalidiliiton syksyn koulutuksista

Syksyn koulutuksista voit hankkia osaamista vertaisryhmien ohjaamiseen niin verkossa kuin livenä. Verkoneuvontaklinikat tarjoavat yhdistysaktiiveille erilaisia käytännön taitoja. Myös Ajankohtaista vammaispolitiikassa -verkkokeskustelut jatkuvat syksyllä kahdella eri teemalla.

Ilmoittautuminen ja kurssiohjelmat <https://www.invalidiliitto.fi/koulutuksia> tai Invalidiliiton verkkosivuilla olevasta tapahtumakalenterista (etusivulla).

VAIKUTTAJAVERKOSTON VALTAKUNNALLINEN VERKKOTAPAAMINEN

Aika: 29.9. ja 24.11 klo 16.30-18.30

Kohderyhmä: Alueiden vaikuttajaverkoston jäsenet

Tavoite: Keskustella eri alueilla nousseista vaikuttamistoiminnan teemoista, jakaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä, verkostoitua ja saada vertaistukea

Ilmoittautuminen: pari päivää ennen tapaamista www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

Lisätietoja: vastaava järjestöasiantuntija Mirva Kiiveri, mirva.kiiveri@invalidiliitto.fi, p. 044 765 0658

INVALIDILIITON KOKEMUSTOIMIJOIDEN TAPAAMINEN

Aika: 8.-9.10.2022

Kohderyhmä: Invalidiliiton koulutetut kokemustoimijat

Tavoite: Saat lisävalmiuksia kokemustoimijana toimimiseen erilaisissa tilanteissa, jaat kokemuksia ja hyviä käytäntöjä.

Ilmoittautuminen: 11.11 mennessä www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

Koulutuksista voit kysyä lisätietoja koulutussuunnittelija Auli Tynkkyseltä, auli.tynkkynen@invalidiliitto.fi, p. 040 778 8690.

Olet lämpimästi tervetullut!

VERTAISRYHMÄNOHJAAJIEN TAPAAMINEN

Aika: 29.-30.10.2022

Paikka: Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

Kohderyhmä: Vertaisryhmien ohjaajina jo toimineet tai ohjaajiksi haluavat yhdistysten jäsenet.

Tavoite: Saat lisävalmiuksia ohjaajana toimimiseen: toiminnan sisältöihin, suunnitteluun, markkinoimiseen ja arviointiin

Hinta: 50 € sisältää täysihoidon ja matkakulut.

Ilmoittautuminen: 30.9. mennessä www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

SINUSTAKO VERKKOVERTAISRYHMÄN OHJAAJA?

Aika: 7.11.-5.12.2022

Kohderyhmä: Verkkovertaisryhmien ohjaajiksi haluavat tai jo ohjaajina toimivat yhdistysten jäsenet

Tavoite: Saat perusvalmiuksia verkkovertaisryhmän ohjaajana toimimiseen: verkkotyökalujen käyttöön, vuorovaikutuksen ohjaamiseen, suunnitteluun, markkinoimiseen ja arviointiin

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 28.10 mennessä www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

Muuta: Koulutus on Opintokeskus Siviksen suunnittelema. Koulutuksen laajuus on kaksi opintopistettä

VERKKONEUVONTAKLINIKAT: ETÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄMINEN TEAMSILLÄ

Aika: 22.9.2022 klo 15:30-17:00

Kohderyhmä: Yhdistysten hallitusten jäsenet ja muut aktiivit

Tavoite: Opit miten Teams otetaan käyttöön, miten kokouskutsu tehdään ja miten toimitaan kokouksen järjestäjänä

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 20.9. mennessä
www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

MITEN YHDISTYKSEN JÄSEN VOI PUUTTUA SYRJINTÄÄN?

Aika: 6.10.2022 klo 16:30-18:00

Kohderyhmä: Yhdistyksen hallituksen jäsenet sekä kaikki kiinnostuneet

Tavoitteet: Saat valmiuksia tunnistaa syrjintää sekä ohjeita toimia, jos kohtaat syrjintää. Lisäksi saat tietoa miten yhdistys voi julistautua syrjinnästä vapaaksi alueeksi.

MITEN RAKENNETAAN YHDISTYKSELLE TOIMIVAT VERKKOSIVUT?

Aika: 5.10.2022 klo 16:30-18:00

Kohderyhmä: Yhdistyksen viestintävastaavat sekä muut viestinnästä kiinnostuneet hallituksen jäsenet

Tavoitteet: Saat valmiuksia rakentaa/tilata toimivat verkkosivut yhdistykselle

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 3.10. mennessä
www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

FACEBOOKIN TEHOKAS KÄYTTÖ YHDISTYSTOIMINNASSA

Aika: 13.10.2022 klo 16:30-18:00

Kohderyhmä: Yhdistyksen viestintävastaavat sekä muut viestinnästä kiinnostuneet jäsenet

Tavoitteet: Saat valmiuksia rakentaa toimivat Facebook-sivut yhdistykselle

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 11.10. mennessä
www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

NÄIN JÄRJESTÄT HYBRIDIKOKOUKSEN

Aika: 27.10.2022 klo 16:30-18:00

Kohderyhmä: Yhdistyksen hallituksen jäsenet

Tavoitteet: Saat teknisiä valmiuksia järjestää hybridikokouksen, jossa osa osallistujista on läsnä ja osa etänä. Lisäksi vinkkejä kokouksen vetäjänä toimimiseen.

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 25.10. mennessä
www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

TIETOSUOJA YHDISTYKSISSÄ

Aika: 10.11.2022 klo 16:30-18:30

Kohderyhmä: Yhdistyksen hallituksen jäsenet

Tavoitteet: Saat tietoa ja käytännön vinkkejä, mitä tietosuojasetus edellyttää yhdistykseltä.

Hinta: Maksuton

Ilmoittautuminen: 8.11. mennessä
www.invalidiliitto.fi/koulutuksia

Koulutusten käytännöistä

Invalidiliiton koulutuksiin on helppoa ja turvallista osallistua. Koulutuksemme järjestetään esteettömissä paikoissa. Huomioimme osallistujien avun tarpeet ja palkkaamme sen mukaisesti yleisavustajia. Kursseillemme voi maksutta ottaa mukaan myös oman henkilökohtaisen avustajan. Koulutukset ovat kohtuuhintaisia tai maksuttomia.

Liitto korvaa myös osallistujien matkakustannukset järjestötoiminnan käytäntöjen mukaisesti. Korvauserusteena on julkisen liikenteen taksojen mukainen korvaus. Oma autoa käyttäville matkakulut korvataan, jos vamman aiheuttaman haitan vuoksi ei voi matkustaa julkisilla liikennevälineillä. Korvaus on tällä hetkellä 33 snt/km, kyydissä olevilta 5 snt/km. Lentäen tai invataksilla tehdyt matkat korvataan vain, jos muiden liikennevälineiden käyttö on vamman vuoksi mahdotonta. Näistä matkoista on sovittava aina etukäteen toimistosihteerin Tarja Lukjanovin kanssa, puh. 044 765 0668.

YHDISTYKSILLE TILAUSKOULUTUSTA

Yhdistys tai lähiyhdistykset yhdessä voivat tilata kurssseja omalle paikkakunnalleen. Kurssseja myös räätälöidään tarpeen mukaan. Yhdistys hankkii kurssipaikan ja osallistujat (min. 10 henkilöä) sekä huolehtii tarjoilusta ja muista käytännön järjestelyistä. Invalidiliitosta saa taloudellista tukea 100 € kuitteja vastaan. Liitto vastaa asiantuntijoidensa kuluista sekä materiaalista.

Lisätietoja oman alueen järjestöasiantuntijalta ja koulutussuunnittelijalta.

Yhdistyksen hyvä hallinto

Hyvän hallinnon periaatteet, hallituksen tehtävät ja työnjako, hallituksen pelisäännöt

Reilu yhdistys

Keskustellaan reiluista toimintatavoista ja keinoista reilun ilmapiirin rakentamiseksi

Yhdistyksen hyvä henki

Keinoja ylläpitää ja parantaa yhdistyksen henkeä

Yhdistyksen kehittämispäivä (YKE)

Yhdistys arvioi omaa toimintaansa ja tekee kehittämissuunnitelman

Hyvät kokouskäytännöt

Eväitä toimivaan ja sujuvaan kokouskäytäntöön: erilaiset kokoukset, osallistujien oikeudet, puheenjohtajan tehtävät, käytännön järjestelyt, kokouksen kulku ja asiakirjat

YK:n vammaissopimus käyttöön!

Konkreettista tietoa siitä miten YK:n vammaissopimus vaikuttaa vammaisten ihmisten elämään

Esteettömyyden perusteet

Perustietoa esteettömyydestä ja sen edistämisestä omalla paikkakunnalla

Jäsenhankintakoulutus

Eväitä jäsenhankintaan, tehdään yhdistykselle jäsenhankintasuunnitelma

Opintokeskus **Sivis**

TULE TIETOTEKNIIKAN VERTAISOPASTAJA -KOULUTUKSEEN RAJANIEMEEN VIRROILLE 5.–7.10.2022

Verkosta virtaa -toiminta tarjoaa vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille ikäihmisille (65+) maksuttoman vertaisopastajakoulutuksen (sisältää opetuksen, majoituksen, ruoat). Koulutuksessa digitaivosi karttavat ja innostus tietokoneisiin ja nettiin lisääntyy. Myös sähköisen asioinnin taitosi vahvistuvat.

Koulutuksessa tutustutaan esimerkiksi Omakantaan, Kelan palveluihin, matkalippujen ostamiseen, tietoturvaan, yms. Perustietokonetaidot riittävät koulutukseen osallistumisen pohjataidoiksi.

Edellytyksenä osallistumiselle on, että koulutuksen käyneet sitoutuvat opastamaan omilla paikkakunnillaan muita ikäihmisiä digiasioissa. Opastusta voi tehdä yksin tai toisten vertaisopastajien kanssa omien taitojen ja ajankäytön mukaan.

Toivomme kultakin paikkakunnalta kolmea osallistujaa, joten jos tiedät jonkun toisen kiinnostuneen, ota kaveri mukaan! Koulutuksen jälkeen Verkosta virtaa -toiminta tukee vertaisopastajia mm. lisäkoulutuksin.

Kysyttävää? Ota yhteyttä: juha.viitanen@ekl.fi tai p. 050 408 3376
pekka.vartiainen@ekl.fi tai p. 050 472 3978

Yhdistysviestijä-koulutuksesta sai oppia viestintään

Invalidiliitto järjesti Opintokeskus Siviksen kanssa 28.2.-28.3.2022 Yhdistysviestijä- verkkokoulutuksen. Se oli suunnattu kaikille niille, jotka ovat kiinnostuneita yhdistyksensä viestinnästä ja sen kehittamisestä. Koulutukseen riitti perusosaaminen eli valmis viestijä ei tarvinnut vielä olla. Itse opiskelu toteutettiin Itslearning-oppimisympäristössä, jota oli ensikertalaisenkin helppo oppia käyttämään.

Viisi viikkoa kestäneessä koulutuksessa oli joka viikolle verkkoluennot viestinnän asiantuntija ja Noon Kollektiivin toimitusjohtaja Noora Jokiselta. Hänen luentonsa antoivat meille laajan perustietopohjan, asiat esitettiin selkeästi ja niistä saadun tiedon pystyi hyödyntämään lukumateriaaleissa ja harjoitustehtävissä. Tämä paketti antoi hyvän pohjan oman yhdistyksen viestinnän suunnitteluun ja kehittämiseen.

Koulutuksen aikana opimme viestinnän perusasioita mm. mistä viestinnän tulokset syntyvät, kuinka kehitämme viestinnän sisältöjä, sävyä ja tyyliä suhteessa viestinnän tavoitteisiin ja kohderyhmiin ja kuinka ennakoidemme yllättäviin viestintätilanteisiin liittyviä näkökulmia omassa yhdistyksessämme. Näitä asioita tulee harvemmin mietittyä, ja nyt ne avattiin meille käytännönläheisesti. Kävimme läpi myös useita käytännöllisiä viestinnän työkaluja, joita olivat viestinnän vuosikello, viestintäkalenteri ja viestintäkarta. Koulutuksen lopuksi laadimme omalle yhdistyksellemme vuositason viestintäsuunnitelman alla olevan viestintäsuunnitelma rungon avulla. Pohjana viestintäsuunnitelmalta toimi oman yhdistyksen toimintasuunnitelma.

Viestintäsuunnitelman runko 202X

1. Viestinnän tavoitteet 202X
2. Viestinnän tärkeimmät kohderyhmät 202X
3. Viestinnän resurssit
4. Keskeiset viestit / kohderyhmäkohtaiset viestit
5. Mitä teemme käytännössä? Viestinnän välineet, kanavat & toimenpiteet
6. Viestinnän tulosten mittaaminen, seuranta ja arviointi

Viestinnän aikataulus / kalenteri

Koulutuksen aikana kokoonnuimme myös maanantaisin yhteisiin Teamsin tapaamisiin, jossa tutustuimme

toisiimme, keskustelimme ja jaoimme oman yhdistyksemme viestintään liittyviä kokemuksia, onnistumisia ja ongelmatilanteita. Jaoimme myös ajatuksia edellisen viikon opiskelusta; mitä olimme oppineet ja mitä ajatuksia viikkotehtävä herätti. Oli todella rikastuttavaa vaihtaa ajatuksia, saada uusia ideoita ja toimivia käytäntöjä. Toisten kokemusten kuuleminen auttoi myös ymmärtämään, ettei ole yksin, muutkin yhdistykset painivat juuri samojen asioiden kanssa kuin me omassa yhdistyksessämme.

Luentojen ja tapaamisten lisäksi koulutukseen kuului viikoittain vaihtuvat tehtävät, jotka kannustavat tarkastelemaan ja käymään keskusteluja oman yhdistyksen viestinnästä tilanteesta, sen tavoitteista ja merkityksestä yhdistykselle. Suosittelenkin, että Yhdistysviestijä-koulutukseen osallistuvalla olisi koulutuksen aikana yhdistyksestä henkilö/henkilöitä mukana, jonka kanssa voisi peilata kurssin sisältöä viikko viikolta oman yhdistyksen viestintään. Itse kävin keskustelua ja ajatuksien vaihtoa yhdistyksemme varapuheenjohtajan kanssa ja koin, että koulutuksen anti oli näin vaikuttavin. Pystyimme koulutuksen aikana saamaan vuositason viestintäsuunnitelman käyttövalmiiksi eli suunnittelimme yksityiskohtaisesti mitä työkaluja käytämme, mitkä ovat tärkeimmät kohderyhmämme, ydinviestimme, käytännön toimet ja miten mittaamme tuloksia. Näin myös varmistimme, että viestintäsuunnitelma tulee huolellisesti tehtyä ja tulee joka vuotiseksi käytännöksi toimintasuunnitelman rinnalle.

Viestintä ja sen tavat muuttuvat kovaa vauhtia. Yhdistysten pitäisi mm. pysyä kärryillä somekanavista, tavoittaa yhdistykselle tärkeät ihmiset oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa kaiken informaatio-öhkyn keskeillä. Hyvin hoidettu viestintä vaatii suunnitelmallisuutta, tekijöitä ja ymmärrystä miksi ja miten viestintää tehdään omassa yhdistyksessä. Yhdistysviestijä-koulutuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yhdistyksen viestintää ja koulutus onkin kehitetty vastaamaan näihin haasteisiin. Koulutus antoi erinomaisen hyvän pohjan ja työkalut viestinnän kehittämiseen ja suunnitteluun. Suosittelen lämpimästi koulutusta kaikille!

*Ninni Rönköharju
Siilinjärven Invalidit ry*

Yhteystietojen muutokset – ilmoitathan!

Jos olette Paralympiakomitean jäsen, niin muistattehan ilmoittaa henkilöiden vaihdokset ja uudet yhteystiedot. Näin rekisteri Paralympiakomiteassa pysyy ajan tasalla. Voitte ilmoittaa muutokset sähköpostitse tiina.siivonen@paralympia.fi. Kiitos!

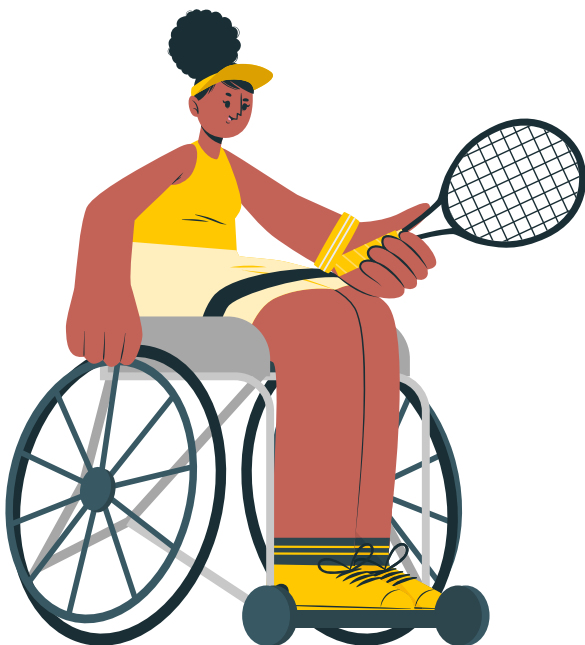
Verkkotreffit jatkuvat syksyllä

Paralympiakomitea järjestää jäsenistölle suunnattuja verkkotreffejä syksyn aikana. Treffeillä kuullaan Paralympiakomitean ajankohtaisia asioita. Treffit ovat maksuttomia ja ne järjestetään Teams-verkkoalustalla. Tule kuulolle! Treffit löytyvät tapahtumakalenterista paralympia.fi-sivustolta ja ilmoittautua voi sähköisesti tai tiina.siivonen@paralympia.fi.

Tulevat verkkotreffit:

21.9. keskiviikko klo 18.00-19.00. Teemana Luontoliikunta ja mukana Yhteiset polut-hankkeesta Miika Honkanen ja Niko Halminen.

8.11. tiistai klo 18.00-19.00. Teemana Mistä apua ja tukea toimintaa? Kokemuksia Startti-stipendin hyödyntämisestä.

Syyskuu on perinteinen kuntokuu – liikkumisen riemua!

Kuntokuu on Paralympiakomitean järjestämä harraste-liikuntakampanja, johon jokainen voi osallistua liikunnan ja oman kunnon tasosta riippumatta. Syyskuun ajan täytät sähköistä tai paperista kuntokorttia ja kuu-kauden päätyttyä lähetät sen Paralympiakomiteaan. Kaikkien kuntoilijoiden kesken arvotaan palkintoja. Vie kaverisi tai naapurisi lenkille tai sieneen! Liikkua voi monella tavalla! Mukaan ehtii syyskuun puolellakin!

Vinkejä, liikkuvaisia tarinoita sekä sähköinen että tulostettava kuntokortti löytyy kuntokuu.fi-sivustolta. Paperiset kuntokortit voit tilata Paralympiakomiteasta tiina.siivonen@paralympia.fi.

Apurahojen ja tukien hakuajat

Ohessa erilaisten tukien hakuajat syksyllä. Tukia voi hakea niin yksittäiset henkilöt kuin erilaiset yhdistyksetkin. Löydät kaikki hakulomakkeet ja ohjeet paralympia.fi-sivustolta (Palvelut > apurahat ja tuet).

- Vammaisliikunnan Tuki, syyskuun loppuun. Lisätiedot: mika.saastamoinen@invalidiliitto.fi
- Startti-stipendi ja Ahos-apuraha, lokakuun loppuun. Lisätiedot: piia.korpi@paralympia.fi
- Paralympiakomitean aluetuki jäsenille, jatkuva haku. Lisätiedot: tiina.siivonen@paralympia.fi

Syksyn helpoin rahankeräyskampanja

Pinssikeräys on helppo ja hauska varainhankinnan muoto yhdistyksille tai koululuokille. Tätä pinssiä kelpaa myydä eteenpäin: AURINGONKUKKA-pinssi ei ole mikään turhake vaan vahva ARVOVALINTA ja kestävä asuste, joka sopii ihan kaikille ikään tai sukupuoleen katsomatta.

”Pinssi sai keväällä innoituksensa Ukrainan tilanteesta. Sen käyttäjänä voit ottaa kantaa yhdenvertaisuuden puolesta, kaikkea syrjintää ja eriarvoisuutta vastaan.”

Auringonkukka-pinssin suunnittelija Oona Viljakainen Invalidiliiton varainhankinnasta

TIETOA PINSSIKERÄYKSESTÄ

Tilaa pinssikansio myyntiin sähköpostitse tai puhelimitse. Kansiossa on tuttuun tapaan 25 kappaletta pinssejä. Pinsseille ei ole määritelty hintaa, vaan keräykseen osallistuja saa itse päättää, paljonko haluaa toimintaan lahjoittaa. Pinssin suositusmyyntihinta on 5 eur / kpl. Pinssimyyntillä kerätyistä varoista 45 % prosenttia tulee yhdistyksen käyttöön ja 55 % jää Invalidiliiton työhön vammaisten ihmisten hyväksi.

LUE LISÄÄ VERKKOLINKISTÄ:

www.invalidiliitto.fi/pinssikerays

Kysy lisää ja tilaa omasi:

Email: varainhankinta@invalidiliitto.fi
tai 044 7650510 / Marjukka Lindblom

HALUATKO YKSITTÄISEN PINSSIN? SEKIN ONNISTUU.

Tilaa yksittäinen pinssi itsellesi tai läheillesi ottamalla yhteyttä varainhankintaan: varainhankinta@invalidiliitto.fi tai toimistoaikoina puh. 0447650510. Kerro tilatessasi toimitusosoitteesi, johon lähetämme sekä pinssit että avoimen lahjoituslaskun. Lahjoituslaskulla voit maksaa pinssistä itse valitsemasi summan. Pinssin suositushinta on 5 eur/kpl, mutta voit halutessasi suorittaa maksun myös tekstiviestilahjoituksella, jonka arvo on 10 eur/viesti. (Lähetä tekstiviesti TUKI10 numeroon 16301)

facebook.com/Invalidiliitto

@invalidiliitto

@invalidiliitto

Invalidiliitto ry

invalidiliitto ry

invalidiliitto.fi

*Puhelinneuvonta ti ja to klo 13–17 p.0200 1234
Yhteydenotot sähköpostitse: neuvot@invalidiliitto.fi*